

Enkeltheder, at det straks var muligt at tage Stilling til dem. Det var derfor nødvendigt for Styrelsen af de grønlandske Kolonier og for Indenrigsministeriet at underkaste dem en nærmere Prøvelse, navnlig med Hensyn til Udgiftsbudgettet, ligesom ogsaa forskellige subsidiære, mindre omfattende Planer, som er fremsat fra de samme Herrer, var saa lidet udformet, at det i Løbet af kort Tid ikke var Ministeriet muligt at tage Stilling til dem.

Derimod blev der fra Aktieselskabet „Det østgrønlandske Kompagni“ den 26. April til Ministeriet indsendt en Forespørgsel om, hvorvidt Ministeriet vilde have noget at erindre imod, at de af Kompagniet til Oprettelse i Aar planlagte Stationer blev anlagt sydligere end de nu bestaaende, eventuelt at der oprettedes en Station i Scoresbysund-Eggen, ved Hurry Inlet. Hertil svarede Ministeriet, at det vilde man ikke have noget at indvende imod. Kompagniet maatte gerne foretage saadanne Anlæg, dog paa Betingelse af, at Kompagniet forpligtede sig til at nedlægge Stationerne, naar Ministeriet maatte finde det ønskeligt, og uden at der i den Anledning fra Kompagniets Side kunde rejses Krav om Godtgørelse eller Erstatning under nogen Form. Dette gik Kompagniet ind paa, og det havde da været Hensigten i indeværende Sommer at søge Stationen anlagt paa det paagældende Sted i Scoresbysund-Området. Men desværre bevirkede en Maskinskade, som Kompagniets Skib „Teddy“ fik, at Rejsen blev saaledes forsinket, at det ikke var muligt i indeværende Sommer at naa ind i Sundet og faa vedkommende Stationer anlagt, ligesom det derved hindredes i at faa tilvejebragt Oplysninger om forskellige Foretagender, som man har hævdet var sat i Gang i hine Egne, og som det har været umuligt ad anden Vej at tilvejebringe autentiske Oplysninger om.

Jeg skal nu ikke her komme ind paa en Skildring af de Personers Kvalifikationer, som har meldt sig til Ministeriet for at løse denne Opgave. Derom kan Meningerne være delte. Jeg tror dog at turde sige, at den Anskuelse om disse Kvalifikationer, som var til Stede indenfor den grønlandske Styrelse, maa der tillægges Vægt, fordi det dog er en Institution, som har haft Lejlighed til med Kendskab til grønlandske Forhold at følge de vedkommende Personers hele Udviklings Historie. Jeg skal, som sagt, ikke komme ind paa en Skildring af disse Kvalifikationer i Enkeltheder, men kun sige, at saavel Hoved-

manden i den Olrik-Mikkelsenske Plan som den ene af Partnerne i den Porsildske Plan maatte siges tidligere at have udvist saadanne Brist i deres Helbredstilstand, som kunde gøre det betænkeligt at betro dem en saadan Opgave. Den ene af Brødrene Porsild er for Øjeblikket lidende af Tuberkulose — muligvis er han at betragte som helbredet, men i alt Fald er Helbredelsen af en meget ny Dato —, og Assistent Olrik gik i 1914 hjem fra Grønland som Følge af et Angreb af Tuberkulose. Hvorvidt hans hele senere Virke kan gøre, at man kan nære ubetinget Tillid til, at han vilde være den rette Mand til at løse den Opgave, han her har tilbudt at løse, skal jeg ikke udtale mig om.

Derimod vil jeg om selve Sagen sige, at allerede i 1911—12 begyndte man at beskæftige sig med Planer om Bebyggelse af Scoresbysund-Eggen, og den grundlæggende Tanke ved disse Planers Opkomst var den, at Befolkningen i Vestgrønland var taget saa stærkt til og stadig tog saa stærkt til, at der ikke var synderlig Mulighed for, at den vilde kunne finde betryggende Livsvilkaar i Vestgrønland. Paa den Tid nærede man endnu den Opfattelse, at det eneste Erhverv, Grønlanderne kunde støtte sig til, var den gamle nationale Sælfangst; og efterhaanden som et ret betydeligt Antal af Befolkningen fik aftagende Øvelse som Fangere, blev et stigende Tal af Befolkningen vanskeligt økonomisk stillet, og det var disse vanskeligt stillede Personer, man mente at kunne skaffe bedre Livsvilkaar ved at føre dem over til Østkysten.

Imidlertid er der i Henseende til Erhvervsforholdene ogsaa i Vestgrønland sket en betydelig Ændring i de senere Aar. Allerede i 1908—09 foretog Tjalfeekspeditionen en Undersøgelse af Fiskeriforholdene i de vestgrønlandske Farvande. Lederen af denne Ekspedition, nuværende Universitetsprofessor Adolf Jensen, foretog en rationel Undersøgelse, som førte til det Resultat, at en Uddannelse af Grønlanderne i rationelt Fiskeri og i Brug af Motorbaade vilde underbygge Erhvervsvilkaarene i de vestgrønlandske Kolonier paa en særdeles udmærket Maade. Fiskeriforholdene gav straks gode Løfter, og der er ikke nogen Tvivl om, at en videre Udvikling paa dette Omraade ganske vil ændre det Billede af Erhvervsforholdene i Vestgrønland, som indtil for en halv Snes Aar siden var det almindelige.

Denne Plan om at bebygge Scoresbysund-Eggen, som oprindeligt fremsattes af Assistent Olrik i 1912, men den Gang blev